

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 12P/55/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6616210125
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 10. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Šulajová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2016:6616210125.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec sudkyňou JUDr. Renátou Šulajovou v právnej veci navrhovateľa T. N., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom U., C. XXX/XB, štátny občan SR, proti druhému manželovi W. N., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom U., C. XXX/XB, štátna občianka SR, za účasti maloletých detí: X/ C. N., D. XX.XX.XXXX, X/ W. N., D. XX.XX.XXXX, X/ A. N., D. XX.XX.XXXX, X/ H. N., D. XX.XX.XXXX, O. W. C., W., A., H. N., v súčasnosti Detský domov Rimavská Sobota, Cukrovarská 127/17, 5/ V. N., D. XX.XX.XXXX, v súčasnosti u pestúna U. Š., narodená XX.XX.XXXX, bytom A., H. X, štátna občianka SR, 6/ V. N., narodená XX.XX.XXXX, v súčasnosti u pestúna O. O. W., narodená XX.XX.XXXX, bytom A., Č. XX, štátna občianka SR, všetky maloleté deti zastúpené kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, Odbor sociálnych vecí a rodiny, za účasti pestúna U. Š., narodená XX.XX.XXXX, bytom A., H. X, štátna občianka SR, a pestúna O. O. W., narodená XX.XX.XXXX, bytom A., Č. XX, štátna občianka SR, v konaní o rozvod manželstva a úpravu pomerov manželov k maloletým deťom na čas po rozvode, takto

rozhodol:

Súd manželstvo účastníkov konania uzavreté dňa 18.06.2004 na Obecnom úrade U., zapísané v matričnej knihe tohto úradu vo zväzku 3, ročník 2004, na strane 54, pod poradovým číslom 6 r o z v á d z a .

Na čas po rozvode manželstva:

Súd n a r i a d ť u j e nad maloletými deťmi C. N., narodenou XX.XX.XXXX, W. N., narodenou XX.XX.XXXX, A. N., narodeným XX.XX.XXXX a H. N., narodeným XX.XX.XXXX ústavnú starostlivosť.

Ústavná starostlivosť s a b u d e v y k o n á v a ť v Detskom domove Rimavská Sobota, Cukrovarská 127/17.

Matka W. N., narodená XX.XX.XXXX j e p o v i n n á prispievať na výživu maloletej C. N., narodenej XX.XX.XXXX, maloletej W. N., narodenej XX.XX.XXXX, maloletého A. N., narodeného XX.XX.XXXX a maloletého H.V. N., narodeného XX.XX.XXXX výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nepnoleté, nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku, ktoré výživné je povinná zasielať Detskému domovu, Cukrovarská 127/17, Rimavská Sobota.

Otec T.Š. N., narodený XX.XX.XXXX j e p o v i n n ý prispievať na výživu maloletej C. N., narodenej XX.XX.XXXX, maloletej W. N., narodenej XX.XX.XXXX, maloletého A. N., narodeného XX.XX.XXXX a maloletého H.V. N., narodeného XX.XX.XXXX výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nepnoleté, nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku, ktoré výživné je povinný zasielať Detskému domovu, Cukrovarská 127/17, Rimavská Sobota.

Takto určené výživné s ú obaja rodičia p o v i n n í zasielať vždy mesačne vopred do 25. dňa toho ktorého mesiaca.

Súd maloletého V. N., narodeného XX.XX.XXXX z v e r u j e do pestúnskej starostlivosti U. Š., narodenej XX.XX.XXXX, bytom A., H. XXX/X.

Pestúnka je p o v i n n á vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého V. N. narodeného XX.XX.XXXX v rovnakom rozsahu v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach.

Matka W. N., narodená XX.XX.XXXX je p o v i n n á prispievať na výživu maloletého V. N., narodeného XX.XX.XXXX výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nepľnoleté, nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku, ktoré výživné je povinná zasielať Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza.

Výživné je matka p o v i n n á zasielať na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, vždy mesačne predom do 25. dňa toho ktorého mesiaca.

Otec T.Š. N., narodený XX.XX.XXXX je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého V. N., narodeného XX.XX.XXXX výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nepľnoleté, nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku, ktoré výživné je povinný zasielať Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza.

Výživné je otec p o v i n n ý zasielať na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, vždy mesačne predom do 25. dňa toho ktorého mesiaca.

Súd maloletú V. N., narodenú XX.XX.XXXX z v e r u j e do pestúnskej starostlivosti O.. O. W., narodenej XX.XX.XXXX, bytom A., Č. XX.

Pestúnka je p o v i n n á vykonávať osobnú starostlivosť o maloletú V. N., narodenú XX.XX.XXXX v rovnakom rozsahu v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach.

Matka W. N., narodená XX.XX.XXXX je p o v i n n á prispievať na výživu maloletej V. N., narodenej XX.XX.XXXX výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nepľnoleté, nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku, ktoré výživné je povinná zasielať Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov.

Výživné je matka p o v i n n á zasielať na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov, vždy mesačne predom do 25. dňa toho ktorého mesiaca.

Otec T.Š. N., narodený XX.XX.XXXX je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletej V. N., narodenej XX.XX.XXXX výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nepľnoleté, nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku, ktoré výživné je povinný zasielať Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov.

Výživné je otec p o v i n n ý zasielať na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov, vždy mesačne predom do 25. dňa toho ktorého mesiaca.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

Slovenská republika n e m á právo na zaplatenie súdneho poplatku od druhého manžela.

o d ô v o d n e n i e :

1.Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal rozvodu manželstva. Uviedol, že manželstvo uzatvoril s manželkou dňa 18.06.2004 na Obecnom úrade v U.. Ešte pred uzavretím manželstva sa im narodila dcéra C. a počas manželstva W., A. V. H., ktorí všetci sú umiestnení v ústavnej starostlivosti.

2. Manželstvo bolo spočiatku harmonické, avšak od roku 2009 začali žiť oddelene. V máji roku 2011 nastúpil na výkon trestu odňatia slobody, manželka počas jeho pobytu v ústave na výkon trestu odňatia slobody nadviazala známosť s jeho synovcom a dňa XX.XX.XXXX porodila V. N. a dňa XX.XX.XXXX porodila V. N., ktoré sa v súčasnosti nachádzajú v náhradnej starostlivosti. Z výkonu trestu odňatia slobody bol prepustený v máji 2016. Manželka do 09.07.2016 taktiež bola vo výkone trestu odňatia slobody. Jeho vzťah s manželkou úplne vychladol, ako manželia sa intímne nestýkajú a manželstvo je len formálne. Na čas po rozvode navrhol zveriť maloleté deti do výchovy a starostlivosti manželke, a zaviazat' ho platením výživného vo výške 30 % zo sumy životného minima.

3. Navrhovateľ sa pojednávania nezúčastnil, doručenie mal riadne a včas vykázané, svoju neúčast' neospravedlnil, súd však v zmysle § 97 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej CMP) konanie nezastavil, nakoľko druhý manžel vyhlásil na pojednávaní, že trvá, aby súd vec prejednal.

4. Druhá manželka na pojednávaní súdu uviedla, že súhlasí s rozvodom manželstva. S navrhovateľom nežije 6 rokov, pričom manželstvo bolo usporiadané prvé dva, tri roky. Neskôr si prestali rozumieť a navrhovateľ sa dostal do výkonu trestu odňatia slobody. Ona má známosť s iným mužom, je to V. N., s ktorým má aj dve deti V. N., V. N., avšak zatiaľ ako otec je stále vedený v rodnom liste navrhovateľ. V súčasnosti býva v U. a nestará sa o žiadne dieťa. Na čas po rozvode manželstva navrhla, aby maloleté deti, ktoré sú v detskom domove ostali tam, a u pestúnov taktiež. Poberá sociálnu dávku vo výške 61,50 Eur, žiaden majetok nemá. Výživné platí vo výške 10,--Eur mesačne. Deti naposledy videla v júni 2016, keď boli za ňou vo výkone trestu odňatia slobody, inak si s nimi telefonuje.

5. Kolízny opatrovník uviedol, že prešetril pomery u navrhovateľa, ktorý po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody býva v rodičovskom dome, kde vlastní určitý podiel. Má k dispozícii jednu miestnosť, kde sa nachádza posteľ, staré kachle a nábytok, nemá k dispozícii elektrinu. Otec pri návšteve uviedol, že by si chcel vytvoriť také podmienky, aby si mohol zobrať deti domov. V súčasnosti však jeho osobné, majetkové a bytové pomery mu to neumožňujú. Čo sa týka matky, majú za to, že už nebýva na adrese, ktorú uviedla v U., ale na zbúranisku v U.. Prípadne, ak by sa aj zdržiavala na adrese C. S. U., ide o chatrč, kde bývala s druhom a taktiež nemá vytvorené podmienky o adekvátnu starostlivosť o maloleté deti. V prípade rozvodu navrhli, aby maloleté deti ostali v ústavnej starostlivosti čo sa týka C., W., A. V. H.V., V. V., V. boli naďalej v pestúnskej starostlivosti pestúnov.

6. Súd vykonal dokazovanie výsluchom druhého manžela, kolízneho opatrovníka, prečítaním sobášneho listu účastníkov konania, rodných listov maloletých detí, rozsudku Okresného súdu Lučenec číslo konania 11P/1/2011-23 zo dňa 28.11.2011, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 22.02.2011, rozsudku Okresného súdu Lučenec spisová značka 9P/38/2016, 17P/63/2014, správy z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, z Detského domova Rimavská Sobota, správy z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov, Prievidza a zistil nasledovný skutočný stav:

7. Účastníci konania uzatvorili manželstvo dňa 18.06.2004. U oboch sa jedná o prvé manželstvo, z ktorého pochádza šesť maloletých detí, pričom maloletá C. N. sa narodila ešte pred uzavretím ich manželstva. Podľa tvrdenia účastníkov konania maloletá V. a maloletý V. sa narodili druhému manželovi zo vzťahu s jej priateľom V. N.. Keďže manželia v čase narodenia V., V. neboli rozvedení, ako biologický otec bol zapísaný do rodného listu navrhovateľ.

8. Manželstvo nie je usporiadané už od roku 2009, druhý manžel má známosť s iným partnerom.

9. Rozsudkom Okresného súdu Lučenec číslo konania 11P/1/2011-23 zo dňa 28.11.2011, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 22.02.2011 bola nad maloletými deťmi C., W., A. V. H. N. nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa vykonáva v Detskom domove Rimavská Sobota. Rodičia boli zaviazaní platením výživného v minimálnom rozsahu.

10. Rozsudkom Okresného súdu Lučenec číslo konania 17P/63/2014-110 zo dňa 28.01.2016 bola maloletá V. zverená do pestúnskej starostlivosti F. O. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom A., T. XX. Rozsudkom Okresného súdu Lučenec číslo konania 9P/38/2016-70 zo dňa 05.08.2016 bol maloletý V. zverený do pestúnskej starostlivosti U. Š., D.. XX.XX.XXXX, N. A., H. X.

11. Zo správy z prešetrenia pomerov kolíznym opatrovníkom ÚP,SVaR Lučenec u rodičov, má súd preukázané, že otec T. N. žije sám v jednej miestnosti rodinného domu, ktorý zdedil spolu so súrodencami po svojich rodičoch. Dom je v zanedbanom stave, nakoľko bol dlhodobo neobývaný. Miestnosť, ktorú používa otec je zariadená kusovým nábytkom - staršie skrine, posteľ, stôl a sporák na vykurovanie. Elektrina je do domu zavedená, ale sa nepoužíva. Hygienické zariadenie a kúpeľňa v dome neboli vybudované. Hygiena v miestnosti bola v čase šetrenia na slabej úrovni. Menovaný je nezamestnaný, evidovaný na tunajšom úrade. Poberá dávku v hmotnej núdzi v sume 62,50 Eur mesačne. Matka W. N. sa mala podľa posledných zistení zdržiavať v uvedenej lokalite obce spolu s druhom V. N.. V čase predchádzajúceho šetrenia obývali obydlie postavené z dreveného materiálu. V čase šetrenia obyvatelia lokality uviedli, že matka spolu s druhom opustili svoje obydlie, sú bezdomovci a podľa ich vedomia prespávajú na zbúranisku, ktorá sa nachádza v U. D. F. L.. Rodičia vyživovaciu povinnosť majú k šiestim maloletým deťom, ktoré sú na základe právoplatných rozsudkov Okresného súdu Lučenec umiestnené v zariadení na výkon rozhodnutia súdu alebo sú zverené do náhradnej rodinnej starostlivosti. Na základe uvedených skutočností úrad konštatuje, že rodičia nemajú vytvorené vhodné osobné, rodinné, majetkové a bytové podmienky k zabezpečeniu starostlivosti o svoje maloleté deti. Z uvedeného dôvodu v prípade rozvodu manželstva navrhuje, aby nad maloletými deťmi C., A., H. V. W. N. bola ponechaná ústavná starostlivosť, ktorá sa vykonáva v Detskom domove Rimavská Sobota a maloleté deti V. V. V. N. boli ponechané v pestúnskej starostlivosti, kde sa im poskytuje vhodná výchova a starostlivosť.

12. Zo správy z prešetrenia pomerov u pestúnov ÚP,SVaR Prešov má súd preukázané, že pani O. W. je zamestnaná vo Vojenskom úrade finančného zabezpečenia, A. ako úradníčka. Spolu s maloletou V. býva v jednoizbovom byte na X.. Č. XX, A., ktorý je v jej osobnom vlastníctve. Inkaso hradí v sume 150,-- Eur mesačne. Maloletá V. je v jej starostlivosti od 09.01.2015. Poberá z ÚP,SVaR Prešov opakovaný príspevok dieťaťu zverenému do pestúnskej starostlivosti v sume 138,13 Eur mesačne a prídavok na dieťa v sume 23,52 Eur mesačne. Byt obýva len pani W. a maloletá V.. Celý byt je vybavený potrebným nábytkom a príslušenstvom a pôsobí útulným dojmom. Tvorí ho kuchyňa a obývačka. V obývačke je rozkladacia gaučová súprava, posteľ, obývací stôl a stolík s TV. Maloletá má k dispozícii malú postieľku. Maloletá má v byte dostatok priestoru na hranie. Rodinní príslušníci maloletej ju naďalej nekontaktujú. Dieťa s nimi nemá vybudovaný prakticky žiaden vzťah. Maloletá V. nastúpila od septembra 2016 do Materskej školy, X.. Č. XX, A.Š.. Stravuje sa v škole. Pestúnka jej uhrádza stravné a školné spolu v sume 51,--Eur mesačne. Maloletá má diagnostikovanú bronchitídu chronického charakteru. Pani W. nemá s maloletou V. žiadne výchovné problémy. Starostlivosť o dieťa je v absolútnom poriadku. Maloletá sa adaptovala na domáce prostredie. V. sa spontánne správa v prítomnosti pestúny. Je viditeľný blízky citový vzťah medzi dieťaťom a pani W.. Dieťa je hravé, komunikatívne, v starostlivosti pestúny má pocit bezpečia. Zo strany materskej školy bolo dieťa hodnotené ako hravé a veselé.

13. Zo správy z ÚP,SVaR Prievidza má súd preukázané, že pestúnka U. Š., nar. XX.XX.XXXX, bytom A., H. X býva v jednoizbovom byte spolu so svojim manželom a maloletým V. N.. Byt je vo vlastníctve manžela pestúny. Čistota a hygiena v domácnosti je na dobrej úrovni. Byt sa skladá z kuchyne, sociálneho zariadenia a izby, ktorá slúži ako obývačka aj ako spálňa. V jednej časti izby má maloletý svoj detský kútik, kde má svoje lôžko, skrinku na oblečenie a hračky. V druhej časti izby je rozťahovací gauč, kde prespávajú manželia Š.. Byt je zariadený štandardným nábytkom pre potreby rodiny. Náklady na užívanie bytu hradia v sume 170,- eur mesačne. Pestúnka nemá žiadny príjem. Manžel pestúny L. Š., nar. XX.XX.XXXX pracuje v taxi službe, kde uvádza, že jeho príjem je 1000,--Eur. Pestúnka uviedla, že spolu s maloletým navštevujú širšiu rodinu, s ktorými si maloletý rozumie. Maloletého majú radi a snažia sa mu vytvoriť vhodné prostredie pre jeho zdravý, psychický a fyzický vývin. Ošetrojúcim lekárom maloletého je O.. Č.. Pestúnka ďalej uviedla, že maloletý V. sa na biologických rodičov nepýta. Maloletý počas našej návštevy bol čisto a primerane počasie oblečený. Komunikoval s nami bez problémov. Uviedol, že rád chodí na dvor hrať futbal. Doniesol nám ukázať hračku, ktorú má najradšej - zeleného žabiaka. Pôsobil pokojným a šťastným dojmom. Počas návštevy bolo zjavné, že maloletý má k pestúnke a jej manželovi vytvorený pekný pozitívny citový vzťah. Prešetrením pomerov v domácnosti pestúny U. Š. zistili, že maloletý má v rodine vytvorené vhodné podmienky pre zdravý, psychický a fyzický vývin. Zo strany pestúny a jej manžela je mu opätovaná láska a porozumenie. V starostlivosti o maloletého V. neboli zistené nedostatky.

14. Detský domov Rimavská Sobota, kde prebieha ústavná starostlivosť nad maloletou C., W., A. V. H. súdu zaslal správu, že dňa 08.04.2016 bola zrealizovaná ďalšia osobná návšteva otca maloletých detí v

ÚVTOS Košice - Šaca, v sprievode sociálnej pracovníčky a psychologičky DeD. Návštevy sa zúčastnila maloletá C. N., W. N. V. A. N.. H. N. V. V. N. sa návštevy nezúčastnili. Dňa 20.06.2016 bola zrealizovaná osobná návšteva matky v ÚVTOS Nitra - Chrenová, maloletými deťmi C., W. V. A.. Maloleté deti H. V. V. sa na odporúčenie psychologičky DeD návštevy nezúčastnili. Dňa 06.09.2016 kontaktovala telefonicky sociálnu pracovníčku detského domova a uviedla, že t. č. sa spoločne so svojim druhom zdržiava v obci U., na adrese trvalého bydliska, čo sociálnej pracovníčke potvrdila aj terénna sociálna pracovníčka obce U. v telefonickom rozhovore zo dňa 12.09.2016. Maloletí súrodenci C., W., A. V. H. sú od 31.01.2012 zaradení do prehľadu detí vhodných na sprostredkovanie NRS v Banskobystrickom kraji. Detský domov naďalej realizuje všeobecnú prípravu maloletých detí na NRS.

15. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, oddelenie služieb pre občana vyplýva, že navrhovateľ poberá dávku v hmotnej núdzi od 01.07.2016 vo výške 107,10 Eur mesačne a druhá manželka nepoberá dávky vyplácané úradom.

16. Podľa § 100 Civilného mimosporového poriadku, s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode.

17. Podľa § 23 ods.1 Zákona o rodine, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

18. Podľa § 23 ods. 2 Zákona o rodine, súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

19. Podľa § 23 ods. 3 Zákona o rodine, súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

20. Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

21. Podľa § 24 ods. 5 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

22. Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

23. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

24. Podľa § 62 ods.2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

25. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

26. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

27. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

28. Podľa § 44 ods. 1, 2, 3, 4 Zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. Náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím. Náhradnou starostlivosťou je

a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len "náhradná osobná starostlivosť"),

b) pestúnska starostlivosť a

c) ústavná starostlivosť.

Súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

29. Podľa § 54 ods. 1, 2, 3, 4, 5 Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,

b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,

c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo

d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

Ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

30. Podľa § 55 ods. 1, 3 Zákona o rodine, súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

Súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

31. Podľa § 81 ods. 1, 2 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa.

32. Súd nad maloletými deťmi C., W., A. V. H. nariadil opätovne ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Detskom domove Rimavská Sobota, nakoľko mal za to, že v súčasnosti nie je možné

deti zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a v súčasnosti rodičia maloletých detí by im nedokázali zabezpečiť adekvátnu starostlivosť a s prihliadnutím aj na vyjadrenie kolízneho opatrovníka mal za to, že nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi bude v ich záujme.

33. Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, úradu práce, sociálnych vecí a rodiny; po dovŕšení plnoletosti dieťaťa sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

34. Podľa § 47 ods. 2 Zákona o rodine, súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, zanedbáva maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, ak o to táto osoba požiada.

35. Podľa § 48 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa a ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o jeho zverení do pestúnskej starostlivosti fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom a spĺňa ustanovené predpoklady (ďalej len "pestún").

36. Podľa § 48 ods. 2 Zákona o rodine, pestúnom sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, je zapísaná do zoznamu žiadateľov o pestúnsku starostlivosť podľa osobitného predpisu 10) a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude pestúnsku starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

37. Podľa § 48 ods. 3 Zákona o rodine, maloleté dieťa možno zveriť do spoločnej pestúnskej starostlivosti aj manželom. Pri zverení maloletého dieťaťa do pestúnskej starostlivosti jednému z manželov je potrebný písomný súhlas druhého manžela. Súhlas nie je potrebný, ak manželia nežijú v domácnosti, ak druhý manžel nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu alebo ak je zadováženie súhlasu spojené s ťažko prekonateľnou prekážkou.

38. Podľa § 48 ods. 4 Zákona o rodine, v rozhodnutí podľa odseku 1 súd vymedzí rozsah práv a povinností pestúna k maloletému dieťaťu.

39. Podľa § 50 ods. 1 Zákona o rodine, pestún je povinný vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach.

40. Podľa § 50 ods. 2 Zákona o rodine, na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33.

41. Podľa § 50 ods. 3 Zákona o rodine, ak bolo maloleté dieťa zverené do pestúnskej starostlivosti len jednému z manželov, ustanovenie § 30 ods. 2 sa použije primerane.

42. Podľa § 50 ods. 4 Zákona o rodine, maloleté dieťa, ktoré žije v domácnosti s pestúnom, je povinné podieľať sa osobnou pomocou, a ak má príjem z vlastnej práce, aj príspevkom z tohto príjmu na spoločných potrebách rodiny.

43. Podľa § 50 ods. 5 Zákona o rodine, počas výkonu pestúnskej starostlivosti rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú svoje rodičovské práva a povinnosti len v rozsahu, v akom nepatria pestúnovi. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do pestúnskej starostlivosti. Ak sa s pestúnom nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo pestúna súd.

44. Podľa § 50 ods. 6 Zákona o rodine, ustanovenia odsekov 1 až 5 sa primerane použijú aj na dočasné zverenie maloletého dieťaťa podľa § 49.

45. Podľa § 51 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do pestúnskej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné, rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali orgánu sociálnoprávnej ochrany detí.

46. Podľa § 52 ods.1 Zákona o rodine, pestúnska starostlivosť zaniká a) dosiahnutím plnoletosti dieťaťa, b) smrťou maloletého dieťaťa, c) smrťou pestúna, d) umiestnením maloletého dieťaťa do ochranej výchovy alebo nástupom do výkonu trestu odňatia slobody, e) právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení pestúnskej starostlivosti, f) rozvodom manželov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do spoločnej pestúnskej starostlivosti.

47. Podľa § 52 ods. 2 Zákona o rodine, súd zruší pestúnsku starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak pestún zanedbáva starostlivosť o maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, ak o to požiada pestún.

48. Podľa § 52 ods. 3 Zákona o rodine, ak zanikla pestúnska starostlivosť podľa odseku 1 písm. f) a rodičia naďalej nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, súd môže na návrh jedného z bývalých manželov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do spoločnej pestúnskej starostlivosti, ponechať maloleté dieťa v jeho osobnej starostlivosti, ak je to v záujme maloletého dieťa, najmä s ohľadom na jeho citové väzby a stabilitu výchovného prostredia. Návrh môže jeden z manželov podať zároveň s návrhom na rozvod.

49. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Lučenec číslo konania 17P/63/2014-110 zo dňa 28.01.2016, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 18.08.2016 bola maloletá V. N. zverená do pestúnskej starostlivosti O.. O. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom A., Č. XX. Rodičia boli zaviazaní na platenie výživného. Rozsudkom Okresného súdu Lučenec číslo konania 9P/38/2016-70 zo dňa 05.08.2016, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 30.08.2016 bol maloletý V. N., nar. XX.XX.XXXX zverený do pestúnskej starostlivosti U. Š., nar. XX.XX.XXXX, bytom A., H. X. Rodičia boli zaviazaní na platenie výživného.

50. Za danej situácie súd mal za to, že v prípade maloletého V. a maloletej V. nedošlo k zmene pomerov čo sa týka ich zverenia do pestúnskej starostlivosti a splnenia predpokladov pestúnov a záujmu maloletých detí. Aj zo správ z prešetrenia pomerov kolíznymi opatrovníkmi u oboch pestúnov má súd preukázané, že pestúni zodpovedne vykonávajú starostlivosť o maloleté deti, rodičia sa o maloleté deti nezaujímajú a nové zverenie detí do pestúnskej starostlivosti je i naďalej v záujme maloletých detí.

51. Súd rodičov zaviazal na platenie výživného, v prípade maloletej C., W., A. V. H. poukazovať Detskému domovu Rimavská Sobota, vzhľadom na nariadenú ústavnú starostlivosť a v prípade maloletého V. a maloletej V. Úradu práce, sociálnych vecí Prešov a Prievidza. Pri určovaní výšky výživného súd prihliadol na príjem dosahovaný rodičmi, pričom tak matka ako aj otec sú vedení ako uchádzači o zamestnanie, matka nepoberá nič a otec sociálnu dávku 170,-Eur mesačne. Z uvedeného súd určil výživné v rozsahu 30 % zo sumy životného minima rodičom na všetky maloleté deti.

52. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

53. Navrhovateľ bol v konaní oslobodený od platenia súdneho poplatku, preto poplatková povinnosť v zmysle § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. v znení noviel prešla na druhého manžela. Vzhľadom na majetkovú a sociálnu situáciu druhého manžela súd rozhodol tak, že štát nemá právo na zaplatenie súdneho poplatku od druhého manžela.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia rozsudku, prostredníctvom Okresného súdu Lučenec, Ulica Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec na Krajský súd Banská Bystrica, a to písomne.

Odvolaie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde, a aby každá strana sporu dostala jeden rovnopis odvolania. Ak strana sporu nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jej trovy.

Podľa § 376 Civilného mimosporového poriadku ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Podľa § 63 ods. 1 Exekučného poriadku ak podkladom na exekúciu je exekučný titul, v ktorom sa ukladá povinnosť zaplatiť peňažnú sumu, exekúciu možno vykonať

- a) zrážkami zo mzdy a z iných príjmov,
- b) prikázaním pohľadávky,
- c) predajom hnuteľných vecí,
- d) predajom cenných papierov,
- e) predajom nehnuteľnosti,
- f) predajom podniku,
- g) príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.